

En nationell plan för storskalig coronatestning

- Moderaterna kommer vid nästa partiledarmöte nu på tisdag den 31 mars föreslå att regeringen tar fram en nationell plan för att kunna genomföra coronatester i stor skala. Den operativa samordningen måste ske nationellt i samråd med våra sjukvårdsregioner.
- För att öka tillgången på tester bör myndigheter ges i uppdrag att prioritera arbetet med att få tag på testutrustning. Dessutom bör vi ta tillvara på den outnyttjade kapacitet som finns i laboratorier i Sverige.

Sverige befinner sig i ett akut läge på grund av coronakrisen. Svensk sjukvård är redan ansträngd och det kommer av allt att döma bli betydligt värre. Som en konsekvens av smittorisken har dessutom ekonomin tvärnitat och en storskalig ekonomisk krasch hotar om inte rätt beslut fattas inom kort. Vi måste nu klara av att hålla två tankar i huvudet samtidigt: fokus måste vara på både svensk sjukvård och svensk ekonomi. Både på att stoppa smittspridningen och rädda jobben.

Sverige har idag en begränsad förmåga att testa personer för coronaviruset. Det gör att stor osäkerhet råder om vem som är smittad, vem som har varit smittad, och vem som inte haft viruset. Denna osäkerhet gör att människor inte vet vilka risker de utsätter sig själva och andra för om de exempelvis går till jobbet. Det påverkar personalförsörjningen till samhällskritiska sektorer negativt, inte minst vård och omsorg. Dessutom får det betydande konsekvenser för svensk ekonomi.

Sverige måste därför omgående skaffa sig kapacitet för att kunna genomföra coronatester i stor skala.

Ekonomin har tvärnitat

Här och nu måste vi stoppa konkurser och massarbetslöshet. Vi måste se till att rädda livskraftiga svenska företag under den svåra kris som väntar. Moderaterna har presenterat omfattande ekonomiska paket till regeringen i det syftet.

På sikt måste vi se till att ekonomin kommer igång igen. Svensk konkurrenskraft är en ekonomisk överlevnadsfråga – och det kommer att behöva prägla all svensk politik under en lång tid framöver. Ju mer vi kan skydda svenska företag från att slås ut under den akuta krisen, desto snabbare kommer ekonomin att återhämta sig när smittspridningen är under kontroll.

Ett viktigt steg för att åter sätta igång det svenska samhället är att veta vem som är sjuk, och vem som inte är det. Med omfattande provtagning kommer vi bättre veta vilka som är sjuka, har varit smittade eller inte haft sjukdomen. Det skulle medföra avgörande information, där den som är sjuk stannar hemma och den som inte är det kan vara på jobbet. (Jfr Spiro m.fl., Six Policy Ideas för Coping with the COVID-19 Pandemic, 2020-03-24).

Få testas i Sverige

Hittills har få testats i Sverige. Personer med förkylnings- eller influensasymptom uppmuntras att stanna hemma utan möjlighet att veta om det rör sig om coronaviruset. Inte ens sjukvårdspersonal kan i dagsläget testas i större omfattning, vilket gör att många tvingas stanna hemma, trots att vården är i akut behov av personal. Den globala bristen på testkitt är ett problem. Samtidigt ser vi hur andra länder som Tyskland och Storbritannien på kort tid drastiskt ökat tillgången på tester.

Vad det beror på får vi återkomma till efter krisen, men här och nu måste en strategi tas fram för att så snart som möjligt sätta igång med mer omfattande provtagning.

Regeringens måste kraftsamla

Regeringen måste nu kraftsamla för att snabbt öka Sveriges kapacitet. Till att börja med måste ansvariga myndigheter ges ett tydligt uppdrag att få tag i testmaterial. Frågan måste ges hög prioritet, och pengar tilldelas. Det kommer att kräva en effektiv process för upphandling, och man bör också se över hur Försvarmaktens resurser kan användas för nationella och internationella transporter.

Regeringen bör parallellt se till att öka Sveriges nationella kapacitet att ta fram eget material. Det kommer att kräva samordning mellan myndigheter, näringsliv och den medicinska sektorn.

En logistik för själva provtagningarna kommer också behöva tas fram, det vill säga vem gör vad, hur och när. Det är centralt att all personal som behövs i sjukvården ska vara kvar där. Här måste den outnyttjade kapacitet som finns i samhället i övrigt tillvaratas. Ett alternativ är att människor snabbt utbildas för att genomföra dessa relativt enkla tester. Det kan också handla om omskolningar från närliggande yrken som inte konkurrerar med vården, förstärkningar från studenter och nyligen pensionerad personal.

Även en ökad laboratoriekapacitet behövs. Även här finns outnyttjade resurser i samhället. Bland annat har medicinforskare vid Science for life laboratory i Stockholm och Uppsala erbjudit sitt fulla stöd, liksom Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) i Uppsala. Tidigare i veckan kunde vi därtill se att Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse ger 50 miljoner kronor till akademiska laboratorier i syfte att öka antalet coronatester. Stiftelsen har aviserat att de är beredda att bidra mer.

Regeringen måste omgående se till att ta fram en bred nationell plan för att åstadkomma att fler tester kan åstadkommas och att byråkratiska hinder undanröjs.

Ulf Kristersson kommer vid nästa partiledarmöte tisdag den 31 mars föreslå att regeringen tar fram en nationell plan för att betydligt fler tester ska kunna genomföras. Moderaterna vill också att den operativa samordningen ska ske nationellt i samråd med våra sjukvårdsregioner.